

DE VIER VRIJHEDEN IN BEELD

KORTE OMSCHRIJVING WERKVORM

In deze werkvorm ontdekken de leerlingen wat de *four freedoms* (vier vrijheden) van president Franklin D. Roosevelt zijn. De leerlingen beantwoorden vragen over de rol van deze vier vrijheden ten tijde van de Duitse bezetting en wat de vrijheden nu in hun dagelijks leven betekenen. Tot slot beelden de leerlingen de vier vrijheden uit in een viertal foto's, geïnspireerd op de werken van de Amerikaanse kunstenaar Norman Rockwell.

LEERDOELEN

- Leerlingen weten wie president Roosevelt was en welke rol hij vervulde namens de Verenigde Staten in de Tweede Wereldoorlog en in de geschiedenis.
- Leerlingen kunnen voorbeelden geven van wat de vier vrijheden voor hun eigen leven betekenen.
- Leerlingen begrijpen dat de Nederlandse grondwet onze vrijheden borgt.

DUUR

50-60 minuten

BENODIGD MATERIAAL

- De introductievideo 'De *four freedoms* van Franklin D. Roosevelt'
  - Bekijk de video hier: <https://youtu.be/qYnJlilv8oM>
- Het werkblad 'De vier vrijheden in beeld'
- De Powerpointpresentatie 'De vier vrijheden in beeld'
- Smartphones of camera's om foto's mee te maken

WAT DOET U?

Stap 1

U vertelt dat de leerlingen zich gaan verdiepen in de *four freedoms* van Franklin D. Roosevelt, en wat deze vier vrijheden (nog altijd) betekenen. Om kennis te maken met het onderwerp bekijkt u samen met de klas de introductievideo 'De *four freedoms* van Franklin D. Roosevelt'.

Stap 2

U bespreekt met de leerlingen de inhoud van de Powerpointpresentatie 'De vier vrijheden in beeld'. Hierin worden de vier vrijheden nogmaals getoond, aan de hand van de schilderijen van Norman Rockwell. U kunt elke vrijheid nog eens kort, in uw eigen woorden, uitleggen.

Stap 3

U vertelt dat het idee van de vier vrijheden afkomstig is uit de tijd van de Tweede

Wereldoorlog en dat deze vrijheden toen op veel plekken niet golden. U vertelt dat de leerlingen gaan ontdekken in hoeverre deze vrijheden op dit moment zijn gewaarborgd, op welke manier dat gebeurt, wat zij hier in het dagelijks leven van merken, en hoe dit ten tijde van de Duitse bezetting was.

Stap 4

U vertelt dat de leerlingen straks gaan werken in groepjes, van 3 tot 5 personen. De leerlingen dienen eerst met elkaar het werkblad in te vullen. Daarna gaan zij eigentijdse versies maken van de werken van Norman Rockwell. Hiervoor hebben ze hun telefoon nodig, waarmee ze foto's kunnen maken en eventueel bewerken. Op elke foto moet één vrijheid worden afgebeeld, en daarbij mogen ze zo creatief zijn als ze maar willen. Vervolgens sturen ze (per groepje) de vier foto's naar u als docent.

Stap 5

Wanneer de leerlingen de foto's hebben verstuurd, verzamelt u deze en voegt u ze toe aan de PowerPointpresentatie. Met de hele groep bekijkt u de resultaten en bespreekt u wat hierop te zien is: welke foto's spreken de leerlingen het meeste aan, en waarom? Hoe beleven de leerlingen deze vrijheden tegenwoordig zelf? Hoe worden de vrijheden tegenwoordig beleefd en afgebeeld?

WERKBLAD: DE VIER VRIJHEDEN IN BEELD

In 1941 sprak de Amerikaanse president Roosevelt zijn jaarlijkse *State of the Union* uit. De toespraak werd wereldberoemd door de *four freedoms* die hij noemde: vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst, vrij zijn van gebrek en vrij zijn van vrees.

VRAAG 1

De toespraak van president Roosevelt vond plaats tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tussen 1940 en 1945 was ook Nederland bezet. Voor velen waren de vier vrijheden weggefallen. Bekijk hieronder de gebeurtenissen. Welke vrijheid of vrijheden ontbreken hierbij?

Gebeurtenis	Geen vrijheid van...
<i>Jehova's getuigen werden opgepakt en vervolgd.</i>	
<i>Je kon alleen eten kopen met voedselbonnen.</i>	
<i>Een Duitse agent kon je op straat zonder reden staande houden.</i>	
<i>Huizen van politieke tegenstanders werden platgebrand.</i>	
<i>Extreem voedselgebrek tijdens de Hongerwinter (1944-1945).</i>	
<i>Joden waren niet welkom in openbare gelegenheden.</i>	
<i>Je kon zonder bewijs worden opgepakt en veroordeeld.</i>	
<i>Je mocht geen kritiek hebben op de Duitse bezetters.</i>	

VRAAG 2

De Nederlandse grondwet beschermt onze rechten en vrijheden. Ook de vier vrijheden van Roosevelt komen hierin terug.

Ga naar www.denederlandsegrondwet.nl en ga naar Hoofdstuk 1: Grondrechten.

In welke artikelen komen de vier vrijheden terug? Schrijf hieronder bij elke vrijheid ten minste twee nummers van grondwetsartikelen op.

Vrijheid van meningsuiting	Vrijheid van godsdienst	Vrij zijn van gebrek	Vrij zijn van vrees
-----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	----------------------------

VRAAG 3

Welke van de vier vrijheden vinden jullie het belangrijkste? Leg uit waarom.

.....
.....

VRAAG 4A

Geef een voorbeeld van hoe jullie de vrijheid van vraag 3 invloed heeft op je dagelijks leven. Wees hierbij zo concreet mogelijk.

.....
.....
.....
.....

VRAAG 4B

Stel je voor dat de vrijheid die jullie bij vraag 3 hebben aangegeven wordt afgenomen. Wat zou er in jullie dagelijks leven veranderen als die vrijheid er niet meer is? Wees hierbij zo concreet mogelijk.

.....
.....
.....

VRAAG 5

De Amerikaanse kunstenaar Norman Rockwell maakte in 1943 vier schilderijen (zie hiernaast). Op elk werk wordt één van de *four freedoms* afgebeeld.

Aan jullie om vier nieuwewerken te maken, passend bij Nederland anno nu. Maak met elkaar vier foto's: op elke foto wordt één van de vier vrijheden afgebeeld. Je mag hierbij zo creatief zijn als je maar wilt!

Heb je de vier foto's gemaakt? Stuur ze naar je docent.

ANTWOORDMODEL: DE VIER VRIJHEDEN IN BEELD

VRAAG 1

De toespraak van president Roosevelt vond plaats tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tussen 1940 en 1945 was ook Nederland bezet. Voor velen waren de vier vrijheden weggefallen. Bekijk hieronder de gebeurtenissen. Welke vrijheid of vrijheden ontbreken hierbij?

Gebeurtenis	Geen vrijheid van...
<i>Jehova's getuigen werden opgepakt en vervolgd.</i>	godsdienst
<i>Je kon alleen beperkt eten en goederen kopen met voedselbonnen.</i>	gebrek
<i>Een Duitse agent kon je op straat zonder reden staande houden.</i>	vrees
<i>Huizen van politieke tegenstanders werden platgebrand.</i>	gebrek, vrees
<i>Extreem voedselgebrek tijdens de Hongerwinter (1944-1945).</i>	gebrek
<i>Joden waren niet welkom in openbare gelegenheden.</i>	godsdienst
<i>Je kon zonder bewijs worden opgepakt en veroordeeld.</i>	vrees
<i>Je mocht geen kritiek hebben op de Duitse bezetters.</i>	meningsuiting

VRAAG 2

De Nederlandse grondwet beschermt onze rechten en vrijheden. Ook de vier vrijheden van Roosevelt komen hierin terug.

Ga naar www.denederlandsegrondwet.nl en ga naar Hoofdstuk 1: Grondrechten.

In welke artikelen komen de vier vrijheden terug? Schrijf hieronder bij elke vrijheid ten minste twee nummers van grondwetsartikelen op.

Vrijheid van meningsuiting

Artikel 4: kiesrecht

Artikel 5: petitierecht

Artikel 7: vrijheid van meningsuiting; censuurverbod

Artikel 8: vrijheid van vereniging

Artikel 9: vrijheid van vergadering en betoging

Artikel 13: briefgeheim

Vrijheid van godsdienst

Artikel 1: gelijke behandeling en discriminatieverbod

Artikel 6: vrijheid van godsdienst en levensovertuiging

Artikel 23: het openbaar en bijzonder onderwijs

Vrij zijn van gebrek

Artikel 20: bestaanszekerheid; welvaart; sociale zekerheid

Artikel 22: volksgezondheid; woongelegenheid; ontplooiing

Vrij zijn van vrees

Artikel 1: gelijke behandeling en discriminatieverbod

Artikel 2: Nederlanderschap; vreemdeling; uitlevering; recht tot verlaten van land

Artikel 10: privacy

Artikel 11: onaantastbaarheid lichaam

Artikel 12: huisrecht

Artikel 14: onteigening

Artikel 15: vrijheidsontneming

VRAAG 3, 4A EN 4B

Eigen antwoorden.